

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายในรูปแบบของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสมการณ์ในการประกอบวิชาชีพ สถานภาพส่วนตัว และประสมการณ์ในการเพิ่มความรู้ในวิชาชีพ กับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูใน 3 รายวิชา คือ พื้นฐานการศึกษา หลักการสอนและการเตรียมประสมการณ์ภาคปฏิบัติ และการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ของครูมัธยมศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางครู สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใ้กลุ่มตัวอย่างขนาด 300 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแยกประเภท (Stratified Random Sampling) รวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามประสมการณ์ในการประกอบวิชาชีพ และเพิ่มความรู้ในวิชาชีพ 1 ฉบับ และแบบสอบถามเลือกตอบ 3 ฉบับ คือ แบบสอบถามรายวิชาพื้นฐานการศึกษา หลักการสอนและการเตรียมประสมการณ์ภาคปฏิบัติ การวัดผลและประเมินผลการศึกษา ซึ่งมีความเที่ยงเป็น 0.71, 0.69 และ 0.66 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติในรูปแบบการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Model) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวพยากรณ์ คือ ประสมการณ์ในการประกอบวิชาชีพ สถานภาพส่วนตัว และประสมการณ์การเพิ่มความรู้ในวิชาชีพ กับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพทั้ง 3 รายวิชา และหาค่าน้ำหนักการพยากรณ์ของตัวพยากรณ์ (β) ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อนำไปใช้ในการสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบการถดถอยจากคะแนนมาตรฐาน (Standard Score Form)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประสมการณ์การประกอบวิชาชีพ สถานภาพส่วนตัว ประสมการณ์การเพิ่มความรู้ในวิชาชีพ กับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพ 3 รายวิชา สรุปได้ดังนี้

1. สมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูในรายวิชาพื้นฐานการศึกษา (Y_1) มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) กับสถานภาพส่วนตัว ประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพ และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพ เท่ากับ 0.534 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ค่าสัดส่วนความแปรปรวนที่พยากรณ์ได้ (R^2) เป็น 0.285 และได้ตัวพยากรณ์ที่ค่านำหนักการพยากรณ์ (β) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 7 ตัวแปร ดังนี้คือ

- 1.1 เพศ (X_1)
- 1.2 วุฒิ ปว.ช. (X_3)
- 1.3 วุฒิ ปว.ส. (X_4)
- 1.4 วุฒิปริญญาตรี (X_5)
- 1.5 ประเภทโรงเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (X_{22})
- 1.6 ประเภทของจังหวัดที่สอน (X_{52})
- 1.7 การเข้ารับการศึกษจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชีราช (X_{54})

สร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Z'_1 = 0.087Z_1 + 0.246Z_3 + 0.805Z_4 + 0.832Z_5 + 0.139Z_{22} + 0.156Z_{56} + 0.263Z_{54}$$

2. สมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูในรายวิชาหลักการสอน และการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ (Y_2) มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) กับสถานภาพส่วนตัว ประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพ และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพ เท่ากับ 0.543 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ค่าสัดส่วนความแปรปรวนที่พยากรณ์ได้ (R^2) เป็น 0.295 และได้ตัวพยากรณ์ที่ค่านำหนักการพยากรณ์ (β) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ตัวแปร ดังนี้

- 2.1 สอนวิชาศิลปกรรม (X_{36})
- 2.2 ประเภทของจังหวัดที่สอน (X_{52})
- 2.3 การเข้ารับการศึกษจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชีราช (X_{54})
- 2.4 การอ่านตำรารายวิชาพื้นฐานการศึกษามากกว่า 1 เล่ม (X_{64})

สร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z'_2 = -0.166Z_{36} + 0.139Z_{52} + 0.207Z_{54} - 0.040Z_{64}$$

3. สมรรถนะพื้นฐานรายวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา มีค่าสหสัมพันธ์ (R) กับสถานภาพส่วนตัว ประสิทธิภาพในการประกอบวิชาชีพ ประสิทธิภาพในการเพิ่มความรู้ในวิชาชีพ เท่ากับ 0.551 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ค่าสัดส่วนความแปรปรวนที่พยากรณ์ได้ (R^2) เป็น 0.304 และได้ตัวพยากรณ์ที่คำนวณน้ำหนักการพยากรณ์ (β) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ตัวแปรดังนี้

3.1 เพศ (x_1)

3.2 ประกอบวิชาชีพพรองนอกเหนือจากวิชาชีพครู (x_{14})

3.3 จำนวนปีที่ประกอบอาชีพพรอง (x_{15})

3.4 สอนวิชาคณิตศาสตร์ (x_{29})

3.5 เข้ารับการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (x_{54})

3.6 อ่านตำรารายวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษามากกว่า 1 เล่ม (x_{65})

สร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z'_3 = 0.145Z_1 - 0.317Z_{14} + 0.189Z_{15} + 0.165Z_{29} + 0.091Z_{54} + 0.109Z_{65}$$

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพื่อสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครู มีประเด็นสำคัญที่น่าจะพิจารณาดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่าผู้บริษญูการมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูในรายวิชาพื้นฐานการศึกษา โดยมีค่า β เท่ากับ 0.832 แสดงว่า ครูผู้บริษญูการแม้จะไม่ใช่วุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาก็มีความรู้ในเรื่องพื้นฐานการศึกษาสูงกว่าผู้ที่ไม่มีวุฒิปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาใน

ระดับปริญญาตรีแทบทุกสาขามีรายวิชาบังคับพื้นฐานที่ต้องเรียน ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมในเรื่อง พื้นฐานการศึกษา เช่น ปรัชญา เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น สังคม เป็นต้น นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่า วุฒิปว.ส. ก็มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับ สมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูในรายวิชาพื้นฐานการศึกษา โดยมีค่า (p) เท่ากับ 0.805 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูวุฒิปริญญาตรี และวุฒิปว.ส. อาจจะเป็นผู้ที่สนใจศึกษา ค้นคว้า หรือเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มเติมสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูให้สูงขึ้น

2. การประกอบวิชาชีพพรอง นอกเหนือจากวิชาชีพครูมีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูในรายวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา โดยมีค่า (p) เท่ากับ -0.317 แสดงว่า ครูที่ไม่มีวุฒิกฎที่ประกอบอาชีพอื่นนอกจากวิชาชีพครู มีความรู้ในรายวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา น้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพพรอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่ประกอบอาชีพอื่น ไม่มีเวลาที่จะศึกษาค้นคว้า หรือฝึกอบรม เพื่อพัฒนาสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูในรายวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

3. ผลการวิจัยพบว่า การสอนในจังหวัดที่มีสถานผลิตครู มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพในรายวิชาพื้นฐานการศึกษา และหลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจังหวัดประเภทนี้มีบรรยากาศทางวิชาการที่กระตุ้นให้ครูไม่มีวุฒิกฎมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่สถานผลิตครูจัดขึ้น ตลอดจนมีความตื่นตัวในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมความรู้ในวิชาชีพให้ทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้สมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพในแต่ละรายวิชาของครู อาจจะสูงขึ้นได้ ถ้าให้ครูที่มีพื้นความรู้เกี่ยวข้องกับรายวิชา ใ้ช่วยหรือปฏิบัติงานวิชาชีพนั้นเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานไปในตัว เช่น การสนับสนุนให้ครูที่มีพื้นความรู้คณิตศาสตร์ช่วยงานด้านการวัดและประเมินผลในโรงเรียน ซึ่งจะเป็นการฝึกฝนให้ครูกลุ่มนี้มีสมรรถนะทางวิชาชีพสูงขึ้น

4. ระยะเวลาในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นตัวแปรตัวหนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูทั้ง 3 รายวิชา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างระยะเวลาในการ

ประกอบวิชาชีพกับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครู ในรายวิชาพื้นฐานการศึกษา หลักการสอน และการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ การวัดผลและประเมินผลการศึกษาเป็นค่าเป็น

-0.09681, 0.01488 และ -0.02367 ตามลำดับ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ

.05 แสดงว่า ระยะเวลาที่เพิ่มมากขึ้นในการประกอบวิชาชีพครู มิได้มีส่วนทำให้ครูมีขม-

ศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางครูมีสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพดังกล่าวสูงขึ้น การที่ครูกลุ่มนี้ไม่มีสมรรถนะ-

พื้นฐานทางวิชาชีพเพิ่มขึ้น อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ องค์ประกอบสำคัญประการ

หนึ่งที่น่าพิจารณา คือ ระบบของการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพแก่ครูประจำการที่ไม่มีวุฒิทางครู

ยังไม่มีรูปแบบที่แน่นอน การศึกษาหาความรู้ทางวิชาชีพจึงขึ้นอยู่กับความต้องการ และความ

สนใจของครูแต่ละบุคคลว่าจะเลือกศึกษาเพิ่มเติมหรือไม่ โดยวิธีใด ซึ่งจากผลการวิจัยนี้

พบว่า การเข้ารับการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีความสัมพันธ์ในทางบวก

กับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพ ทั้ง 3 รายวิชา แต่การเข้ารับการอบรมระยะสั้น ๆ และ

การเข้ารับการอบรมครู และบุคลากรทางการศึกษา จากวิทยาลัยครู ไม่พบว่า มีความสัมพันธ์

กับสมรรถนะพื้นฐานดังกล่าว นอกจากนี้ สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่ง อาจทำให้ครูซึ่งไม่มี

วุฒิครู ไม่มีสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพสูงขึ้น อาจเนื่องมาจากครูกลุ่มนี้ไม่เห็นความจำเป็นใน

การพัฒนาสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพ เพราะเมื่อบุคคลผ่านการคัดเลือกให้รับราชการครู

แล้ว ก็สามารถประกอบวิชาชีพครูได้จนครบเกษียณอายุโดย ไม่มีการประเมินสมรรถนะครู หรือ

กำหนดให้ครูต้องเข้ารับการศึกษาเพิ่มเติมแต่อย่างใด และผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ก็ยังให้

ความสำคัญต่อการบริหารวิชาการน้อยกว่าการบริหารด้านอื่น ๆ ถึงผลสรุปการวิจัยของ วุฒิ

จุลพรหม (2521 : ๑) ว่า ผู้บริหารโรงเรียนยังให้ความสำคัญต่องานวิชาการไม่มากเท่า

ที่ควร

จากเหตุผลดังกล่าวแล้ว แสดงให้เห็นว่าครูที่ไม่มีวุฒิครู ไม่ได้มีสมรรถนะพื้นฐานทาง

วิชาชีพใน 3 รายวิชาเพิ่มขึ้น แม้ว่าจะมีอายุการทำงานมากขึ้น ผู้บริหารการศึกษาจึงควร

พิจารณาให้ครู เหล่านี้ศึกษาหาความรู้ในวิชาชีพอย่างมีระบบโดยคำนึงถึงระบบการจัดการศึกษา

ที่เหมาะสม และอำนวยความสะดวกต่อครูในขณะปฏิบัติงานควบคู่กันไป ตลอดจนให้ความ

สำคัญต่อการบริหารด้านวิชาการ เพื่อกระตุ้นให้ครู ไม่มีวุฒิทางครูมีความกระตือรือร้นที่จะ

พัฒนาสมรรถนะพื้นฐานในวิชาชีพอยู่เสมอ

ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ

อย่างแท้จริง และเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ผู้ใช้ครูควรมีมาตรการร่วมกันที่

จะรับผู้สามารถแสดงว่ามีสมรรถนะทางวิชาชีพครูเท่านั้น เข้าประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้เพื่อพิทักษ์สิทธิ์ของเยาวชนทุกคนให้ได้รับบริการการอบรมสั่งสอนจากผู้ที่มีสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างแท้จริง

จากการอภิปรายผลการวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า ครู ไม่มีวุฒิกฎที่มีวุฒิปริญญาตรีและวุฒิปว.ศ. มีสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูในบางวิชาสูงกว่าครู ไม่มีวุฒิกฎที่มีวุฒิต่อ และครู ไม่มีวุฒิกฎที่ประกอบอาชีพอื่นมีสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูน้อยกว่าผู้ที่ไม่มีประกอบอาชีพอื่น นอกจากนี้ บรรยายากาศทางวิชาการมีส่วนกระตุ้นให้ครูมีความสนใจในการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพให้มีสมรรถนะในการประกอบวิชาชีพอย่างได้ผล และระยะเวลาในการประกอบวิชาชีพครู ไม่มีผลทำให้ครูมัธยมศึกษาที่ไม่มีวุฒิกฎมีสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพใน 3 รายวิชาสูงขึ้น แสดงว่า สมรรถนะเหล่านี้เกิดจากการศึกษาอย่างมีระบบ

ข้อเสนอแนะ

1. การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสำหรับครูมัธยมศึกษา ไม่มีวุฒิกฎ โดยใช้ระยะเวลาในการประกอบวิชาชีพเป็นเกณฑ์ ควรได้รับการพิจารณาให้ถ่วงแต่ ทั้งนี้เพราะผลการวิจัยพบว่า ระยะเวลาในการประกอบวิชาชีพครู ไม่มีผลทำให้ครูมัธยมศึกษาที่ไม่มีวุฒิกฎมีสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพใน 3 รายวิชาสูงขึ้น
 2. ผู้บริหารการศึกษาควรพิจารณาให้ครู ไม่มีวุฒิกฎทุกคน เข้ารับการศึกษาก่อนวิชาชีพอย่างจริงจัง โดยจัดระบบการศึกษาที่เหมาะสมกับเงื่อนไขและสภาพของครูที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ การงานตลอดเวลา โดยคำนึงถึงคุณภาพมากกว่าปริมาณ ตลอดจนสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน เพื่อกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพ
 3. ควรศึกษาสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพของครูมัธยมศึกษาที่ไม่มีวุฒิกฎในภาคอื่น ๆ ทั่วประเทศ
 4. ควรศึกษาสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพของครูมัธยมศึกษาที่ไม่มีวุฒิกฎในรายวิชาจิตวิทยา การแนะแนวเทคโนโลยีทางการศึกษา เปรียบเทียบกับสมรรถนะในรายวิชาที่ศึกษาในหัวข้อในรายงานการวิจัยฉบับนี้
- ที่ไม่มีวุฒิกฎ ในระบบการจัดการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับครูมัธยมศึกษา